

TER BESLISSING

Datum

14 februari 2024

Onze referentie

IenW/BSK-2024/47704

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Luchtvaart
Afdeling Internationale
Bereikbaarheid

Beslistermijn

28 februari 2024

Bijlage(n)

1

Aan: Minister

nota

Kamerbrief vermoeidheidscijfers piloten

Aanleiding

Bijgevoegd treft u een brief aan de Tweede Kamer aan met een rapportage inzake vermoeidheidscijfers onder piloten. Met deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot dit onderwerp en worden twee toezeggingen afgedaan: de toezegging aan het lid De Hoop om de beschikbare cijfers ten aanzien van vermoeidheid bij piloten te delen¹ en de toezegging aan het lid Boucke om vermoeidheid onder piloten in Europa te agenderen².

De brief is op de relevante onderdelen intern afgestemd met DGLM/DLV en met de ILT/ABL (het ABL heeft de cijfers verzameld).

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de brief aan de Tweede Kamer.

Kernpunten:

In de brief wordt ingegaan op de volgende onderwerpen.

- In het commissiedebat vliegveiligheid van 6 september 2023³ heeft het lid De Hoop (PvdA) een vraag gesteld over Nederlandse cijfers ten aanzien van vermoeidheid bij piloten. In het commissiedebat luchtvaart van 25 oktober 2023⁴ hebben de leden Eerdmans (JA21) en Boucke (D66) geïnformeerd naar de vermoeidheid van piloten, naar aanleiding van de Zembla uitzending van 12 oktober 2023.
- In de Transportraad van 4 december 2023 heeft Nederland aandacht gevraagd voor vermoeidheid bij Europese piloten en de mogelijke luchtvaartveiligheidsrisico's die daardoor op zouden kunnen treden. Op 21 december 2023 is de Kamer hierover geïnformeerd⁵.
- In de bestuursvergadering van 12 december 2023 van het Europees Agentschap voor de Luchtvaartveiligheid (EASA), heeft Nederland dit onderwerp nogmaals aangekaart.
- Het Analysebureau Luchtvaartvoorvallen (ABL) van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft de meldingen over vermoeidheid nader in kaart gebracht en over de resultaten wordt de Kamer met deze brief geïnformeerd.

¹ TZ202309-011

² TZ202311-015

³ Kamerstuk 24804, nr. 197

⁴ Kamerstuk 31 936, nr. 1131

⁵ Kamerstuk 21 501-33, nr. 1052

- In 2020 en 2021 was er door de COVID-19-pandemie een sterke daling van het aantal vliegbewegingen. Daardoor nam het aantal gemelde voorvallen over vermoeidheid in absolute aantallen, maar ook in verhouding tot het aantal vliegbewegingen, af. Een mogelijke verklaring is dat er beperkt gevlogen werd, en er meer ruimte voor vliegend personeel was om te herstellen van vermoeidheid.
- In 2022 en de eerste helft van 2023 zijn de aantallen meldingen per 10.000 vliegbewegingen vergelijkbaar met 2019. Alleen in de zomerperiode (kwartalen 2 en 3 van 2022 en kwartaal 2 van 2023), ligt het aantal meldingen per 10.000 vliegbewegingen hoger dan in 2019. Mogelijke verklaringen hiervoor kunnen zijn de personeelstekorten en de operationele drukte op luchthavens en in het luchtruim waardoor ook vliegend personeel extra werkdruk, en als gevolg daarvan vermoeidheid, kan ervaren.
- De cijfers van het ABL geven géén aanleiding om het tot nu toe gevoerde beleid te veranderen.
- Nederland zal wel aandacht blijven schenken en (in Europees verband) blijven vragen voor dit onderwerp.

Bestuurskern
Dir.Luchtvaart
Afdeling Internationale
Bereikbaarheid

Kenmerk
IenW/BSK-2024/47704

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Kamerbrief Rapportage vermoeidheid onder piloten	